

6 డిక్ కోసైన్లు & డిక్ నిష్పత్తులు

IPE : 1LAQ = 7 Marks

ముఖ్యమైన సూత్రాలు, నిర్వచనాలు

1) సరళరేఖ యొక్క డిక్ కోసైన్లు:

ఒక దిశాత్మక రేఖాకిరణం నిరూపాక్షాలతో చేయు కోణములు α, β, γ అయిన $(\cos\alpha, \cos\beta, \cos\gamma)$ లను ఆ సరళరేఖ యొక్క డిక్ కోసైన్లు అందురు. వీటిని (l, m, n) లతో సూచిస్తారు.
అనగా $l = \cos\alpha, m = \cos\beta, n = \cos\gamma$

2) l, m, n లు ఒక సరళరేఖ యొక్క డిక్ కోసైన్లు అయిన $l^2 + m^2 + n^2 = 1$

3) $A(x_1, y_1, z_1), B(x_2, y_2, z_2)$ లను కలిపే సరళరేఖ డిక్ కోసైన్లు $\pm \left(\frac{x_1 - x_2}{AB}, \frac{y_1 - y_2}{AB}, \frac{z_1 - z_2}{AB} \right)$

4) సరళరేఖ యొక్క డిక్ నిష్పత్తులు:

ఒక సరళరేఖ యొక్క డిక్ కోసైన్లకు అనుపాతంలో ఉన్న సంఖ్యలను ఆ సరళరేఖ యొక్క డిక్ నిష్పత్తులు అంటారు. అనగా $l:m:n = a:b:c$ అయితే (a, b, c) లు ఆ సరళరేఖ యొక్క డిక్ నిష్పత్తులు అగును.
 (a, b, c) లు ఒక సరళరేఖ యొక్క డిక్ నిష్పత్తులు అయితే k అనే శూన్యేతర విలువకు (ka, kb, kc) లు కూడా ఆ సరళరేఖ డిక్ నిష్పత్తులు అగును.

5) $A(x_1, y_1, z_1), B(x_2, y_2, z_2)$ లను కలిపే సరళరేఖ డిక్ నిష్పత్తులు $(x_1 - x_2, y_1 - y_2, z_1 - z_2)$.

6) (a, b, c) లు ఒక కిరణము యొక్క డిక్ నిష్పత్తులు అయితే ఆ కిరణము యొక్క డిక్ కోసైన్లు

$$\left(\frac{a}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}, \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}}, \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2 + c^2}} \right)$$

7) (a_1, b_1, c_1) & (a_2, b_2, c_2) లు డిక్ నిష్పత్తులు గా గల సరళరేఖల మధ్య కోణం θ అయిన

$$\cos \theta = \left(\frac{a_1 a_2 + b_1 b_2 + c_1 c_2}{\sqrt{(a_1^2 + b_1^2 + c_1^2)(a_2^2 + b_2^2 + c_2^2)}} \right)$$

8) $(a_1, b_1, c_1), (a_2, b_2, c_2)$ లు డిక్ నిష్పత్తులుగా గల సరళరేఖలు లంబంగా ఉండే నియమము
 $a_1 a_2 + b_1 b_2 + c_1 c_2 = 0$